

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 23 mei 2017

Dossiernr. : K29
Documentnr. : 2017-045.005/21/A.15

Verzonden: **30 MEI 2017**

Op 10 maart 2017 hebben wij van innogy Windpower Netherlands B.V. een aanmeldingsnotitie ten behoeve van een vormvrije m.e.r.-beoordeling ontvangen.

De aanmeldingsnotitie betreft de voorgenomen oprichting van een windpark bestaande uit drie windturbines op de Oostpolderdijk met een gezamenlijk vermogen van ca. 9 megawatt. Hiermee valt het project onder de activiteit als bedoeld in categorie D 22.2 Windturbinepark van het Besluit milieueffectrapportage.

Projectgegevens

Naam initiatiefnemer : innogy Windpower Netherlands B.V.
Plaats van de voorgenomen activiteit : Oostpolderdijk, ter hoogte gebied Eemshaven Zuidoost
Bevoegd gezag : Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit : omgevingsvergunning

Algemeen

Provinciale Inpassingsplan (PIP) Dijkverbetering Eemshaven-Delfzijl

In het PIP, vastgesteld op 28 september 2016, is de realisatie van een windpark van 3 windturbines mogelijk gemaakt, inclusief de daarbij behorende infrastructuur (hoofdzakelijk bouwwegen, opstelplaatsen, transformatorstations en kabels die de windturbines onderling ondergronds verbinden), en de exploitatie van het windpark gedurende 30 jaar, gerekend van datum inwerkingtreding van het PIP. Dat betekent voor een periode tot 13 december 2046. Voor het gehele PIP is een MER opgesteld. Het oprichten van een windturbinepark is een meekoppelproject met de dijkverbetering dat op basis van categorie 22.2 van bijlage D van het Besluit Milieueffectrapportage m.e.r.-beoordelingsplichtig is.

Voor de realisatie van het windpark is tevens een aanvraag voor een omgevingsvergunning bouw en een omgevingsvergunning beperkte milieutoets ingediend.

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) 1994 zijn in de bijlage, onderdeel D, activiteiten opgenomen, waarbij op grond van artikel 7.2, vierde lid van de Wet milieubeheer een beslissing moet worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteit(en), vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Bij de beslissing omtrent het vorenstaande houdt het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17, 3^e lid van de Wet milieubeheer rekening met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria. Die criteria hebben betrekking op:

- I. de kenmerken van de activiteit
- II. de plaats waar de activiteit wordt verricht
- III. de kenmerken van de gevolgen van de activiteit
- IV. de samenhang met andere activiteiten per plaatse (cumulatie)

Windpark Oostpolderdijk valt onder de activiteit "oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark". De drempelwaarde in de D-lijst voor deze activiteit is een gezamenlijk vermogen van meer dan 15 MW of meer dan 10 windturbines. De voorgenomen activiteit blijft onder beide drempelwaarden. Het project omvat drie windturbines in totaal met ieder een vermogen van ongeveer 3 MW (totaal maximaal 10 MW). Dit betekent dat Windpark Oostpolderdijk onder de m.e.r.-

beoordelingsplichtige drempelwaarde uitkomt en er daarmee sprake is van een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Op basis van de aanmeldingsnotitie voor een m.e.r.-beoordeling van innogy Windpower Netherlands B.V. is naar onze mening voldoende informatie verstrekt om aan de hand van de bovengenoemde criteria tot een oordeel te kunnen komen.

I. De kenmerken van de activiteit

De voorgenomen activiteiten betreffen de bouw, aanleg en inwerking hebben van het windpark inclusief de daarbij behorende infrastructuur (hoofdzakelijk de bouwwegen, opstelplaatsen en kabels die windturbines onderling en met het openbare net ondergronds verbinden) en aansluitend de verdere exploitatie hiervan.

Het Windpark Oostpolder bestaat uit drie windturbines. Deze worden op circa 370 meter van elkaar geplaatst. De windturbines hebben ieder een vermogen van ongeveer 3 MW. De ashoogte van de windturbines zal maximaal 100 meter boven maaiveld bedragen. De rotordiameter is maximaal 100 meter.

II. De plaats waar de activiteit wordt verricht

De windturbines worden geplaatst op de Oostpolderdijk in de provincie Groningen. Deze dijk ligt tussen Eemshaven en Delfzijl, ter hoogte van het gebied Eemshaven Zuidoost, en beschermt Groningen tegen overstromingsgevaar van de Noordzee. Het omringende gebied bestaat hoofdzakelijk uit agrarische gronden die in ontwikkeling zijn naar industriële activiteiten (in het westen) en havenactiviteiten in Eemshaven (in het noorden). Het project wordt uitgevoerd direct naast de Waddenzee. Dit is een beschermd natuurgebied (Natura 2000). Er is geen sprake van een direct nabijgelegen stiltegebied.

III. De kenmerken van de gevolgen van de activiteit

De belangrijkste effecten van de inrichting op het milieu in de huidige situatie hebben betrekking op:

a. Geluid

Ten behoeve van het MER Dijkverbetering Eemshaven-Delfzijl is een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de drie windturbines op de Oostpolderdijk (LBP Sight, 2017). Ook is daarbij de cumulatie met andere geluidsbronnen, zoals industrie, bestaande windparken en verkeer onderzocht. Het windpark valt onder het Activiteitenbesluit milieubeheer. Conform dit besluit geldt een jaargemiddelde grenswaarde van 47 dBden en 41 dBLnight ter plaatse van woningen van derden (artikel 3.14a lid 1). In het akoestisch onderzoek is de geluidbelasting bepaald op basis van de zoekvlakken waarbinnen de turbines kunnen worden gerealiseerd. Daarbij is een worstcase aanname gedaan, in die zin dat de afstand tot de gevoelige bebouwing het kortste is, en dat de turbine met het hoogste bronvermogen zal worden gerealiseerd.

Ter plaatse van een viertal woningen ten westen van windpark Oostpolderdijk is de gecumuleerde geluidbelasting, met alle bestaande turbines in het gebied, hoger dan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit (die niet gelden voor de cumulatieve belasting, maar voor de geluidbelasting per windpark). Er is sprake van een gecumuleerde waarde die hoger is dan de waarden die op basis van het Activiteitenbesluit gelden voor een enkel windpark op:

1. Oostpolder 1
2. Oostpolder 2
3. Oostpolder 6
4. Oostpolder 7

Momenteel geldt voor deze vier woningen nog het bestemmingsplan Buitengebied. Al deze woningen bevinden zich binnen het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven Zuidoost, waarbinnen ze zijn gelegen binnen de bestemming "bedrijventerrein – industrie". Deze woonbestemmingen worden echter wegbestemd. Door het wegbestemmen van deze woningen speelt een eventuele hoge cumulatieve waarde geen rol.

b. Slagschaduw

Effecten door slagschaduw treden alleen op in de gebruiksfase. Slagschaduw betreft de lichtflikkeringen die optreden vanwege de passerende schaduw veroorzaakt door de draaiende

rotorbladen van een windturbine. Deze lichtflikkeringen treden op als vanaf de ontvanger gezien de rotorbladen van een windturbine de zonnestrallen onderbreken. Op basis van het Activiteitenbesluit is het een vereiste om de slagschaduw op woningen te onderzoeken.

Uit de slagschaduwberekeningen, die als bijlage is ingediend bij de OBM, blijkt dat zonder maatregelen bij de dichtstbijzijnde woningen ten noorden en westen van het geplande windpark slagschaduw hinder kan optreden. Vier woningen ondervinden een slagschaduwduur van meer dan 5:40 uur per jaar. De maximaal verwachte slagschaduwduur is 12 uur per jaar (Oostpolder 7).

De hinder vanwege de optredende slagschaduw van de drie nieuwe windturbines kan worden beperkt door een automatische stilstandsregeling. Deze stilstandsregeling zorgt ervoor dat de windturbine afschakelt op de momenten dat deze slagschaduw bij woningen kan veroorzaken en is verplicht op grond van de 'Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer'. Hiermee wordt aan de eisen ten aanzien van slagschaduw voldaan.

c. Lucht en geur

De windturbines stoten geen emissies uit. Ook leiden de windturbines niet tot een substantiële toename van verkeer. Hierdoor zijn belangrijk nadelige effecten voor de luchtkwaliteit uitgesloten. Er worden geen relevante lucht- geurkwaliteitseffecten verwacht.

d. Externe veiligheid

Er is door adviesbureau NRG een externe risicoanalyse uitgevoerd. In deze risicoanalyse is het effect van de drie windturbines op nabijgelegen objecten beschouwd (NRG, 2016). In de nabijheid van de drie turbines bevinden zich geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. Wel bevinden zich een aantal objecten binnen het invloedsgebied van de windturbines, welke in de risicoanalyse zijn getoetst. Het gaat om de volgende objecten:

- Ondergrondse hogedruk buisleidingen A-542-01 en A-659.
- Gascompressorstation Spijk.
- Oostpolderdijk.
- Fietspad op de Oostpolderdijk.
- Diverse leidingen en kabels in de Oostpolderdijk.

Conclusie van deze risicoanalyse is dat er voor externe veiligheid geen nadelige effecten zijn te voorzien. Wij delen deze conclusie.

e. Landschap en cultuurhistorie

Arcadis heeft een studie ten behoeve van het MER Dijkverbetering Eemshaven-Delfzijl uitgevoerd waarin de invloed van de drie windturbines op de landschappelijke waarden en beleving is onderzocht. Uit het onderzoek blijkt dat de realisatie van het Windpark Oostpolderdijk een positieve kans biedt op aansluiting op het haven- en industriegebied. Windturbines in en rondom Eemshaven zijn hierbij al beeldbepalend. Het Windpark Oostpolderdijk is door de korte lengte niet als zelfstandig windpark herkenbaar. In de beleving vanuit de omgeving maakt het windpark onderdeel uit van de andere clusters windturbines in Eemshaven. Hiermee worden geen belangrijke negatieve gevolgen voor landschap verwacht.

De aanwezige landschapsstructuren worden door de plaatsing van de drie windturbines op de waterkering niet beïnvloed. Ook cultuurhistorische waardevolle bebouwing wordt niet beïnvloed. Er worden geen belangrijke nadelige effecten verwacht.

f. Water

Het plaatsen van windturbines op de Oostpolderdijk kan mogelijk van invloed zijn op de stevigheid van de dijk. Innogy heeft daarom voor het inpassingsplan de waterveiligheidseffecten van de drie windturbines laten onderzoeken (Arcadis Nederland B.V. (2016), Windpark Oostpolderdijk. Memo waterveiligheid – samenvatting, dd. 12 mei 2016, Kenmerk: 078944111:B, Rotterdam). Uit het onderzoek blijkt dat er geen nadelige effecten zijn.

De plaatsing van de windturbines leidt tot een toename van verhard oppervlak. Zo is ruimte nodig voor de funderingsplaat (ca. 20 x 26 meter) en voor een verharde opstelplaats voor onderhoudswerkzaamheden (ca. 26 x 40 meter). Deze beperkte toename van verhard oppervlakte zorgt voor het versneld afstromen van regenwater. Conform beleid van het waterschap Noorderzijlvest

wordt 10% van de toename verhard oppervlak gecompenseerd in de vorm van nieuw oppervlaktewater binnendijks, zodat geen negatieve effecten op de waterhuishouding optreden.

g. Natuur

Het plaatsen van windturbines op de Oostpolderdijk leidt niet tot ruimtebeslag op het beschermde natuurgebied Waddenzee. Uit de Passende Beoordeling die ten behoeve van het MER is opgesteld (Buro Bakker, 2016) blijkt verder dat er geen sprake is van significante verstoring van beschermde habitats en soorten. De toename van verstoring door de drie windturbines is marginaal, ook in verhouding met de reeds aanwezige verstoringbronnen. Negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen zijn niet aan de orde.

Vogel- en vleermuissoorten kunnen in aanvaring komen met de rotorbladen van de windturbines. Effecten op andere soorten zijn uitgesloten. Bureau Waardenburg (2017) heeft onderzoek uitgevoerd naar de effecten van Windpark Oostpolderdijk op soorten die beschermd zijn onder de Wet Natuurbescherming. Hieruit blijkt het volgende:

- Vleermuis: Het Windpark Oostpolderdijk veroorzaakt naar schatting 15 aanvaringssslachtoffers onder vleermuisen per jaar. De helft van het aantal vleermuissslachtoffers zal bestaan uit ruige dwergvleermuisen en een kwart uit gewone dwergvleermuisen. Daarnaast zijn jaarlijks ongeveer 2 laatvliegers, 2 tweekleurige vleermuisen en 1 rosse vleermuis als slachtoffer te verwachten.
- Gewone dwergvleermuis: Effecten van dit aantal slachtoffers op de gunstige staat van instandhouding zijn bij de gewone dwergvleermuis op voorhand uit te sluiten op grond van de 1%-mortaliteitsnorm.
- Ruige dwergvleermuis: Effecten van dit aantal slachtoffers op de gunstige staat van instandhouding zijn bij de gewone dwergvleermuis op voorhand uit te sluiten op grond van de 1%-mortaliteitsnorm.
- Tweekleurige vleermuis: Overschrijding van de 1%-norm. De lokale populatiegrootte is een benadering op basis van de landelijke populatieschatting.
- Laatvlieger: De sterfte is ongeveer gelijk aan de 1%-norm.
- Rosse vleermuis: Effecten van dit aantal slachtoffers op de gunstige staat van instandhouding zijn bij de gewone dwergvleermuis op voorhand uit te sluiten op grond van de 1%-mortaliteitsnorm.

Hoewel de staat van instandhouding van de drie laatstgenoemde soorten niet als gunstig wordt beoordeeld, is de ontwikkeling van windparken geen belangrijke oorzaak van een negatieve trend of beperkte populatieomvang.

Het Windpark Oostpolderdijk veroorzaakt jaarlijks 180-210 vogelslachtoffers (Bureau Waardenburg, 2017: 52). Als de huidige windturbine (Spijk), waar jaarlijks naar schatting 60-70 vogels slachtoffer worden, wordt verwijderd, zal de netto toename in het aantal vogelslachtoffers op de Oostpolderdijk ongeveer 120-140 vogels bedragen (Bureau Waardenburg, 2017: 52).

Voor alle 95 soorten die redelijkerwijs jaarlijks als aanvaringssslachtoffer in het plangebied verwacht mogen worden kan een effect op de gunstige staat van instandhouding met zekerheid worden uitgesloten.

Omdat het doden van vogels een overtreding van verbodsbepalingen betreft is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd voor de soorten waarvoor meer dan incidentele sterfte wordt voorzien.

h. Bodem

Er zijn geen bekende verontreinigingen in het dijklichaam van de Oostpolderdijk aanwezig. De dichtstbijzijnde verontreiniging is ter hoogte van Oostpolder 7 Eemshaven en bevindt zich daarmee op voldoende afstand van de dijk. De plaatsing van drie windturbines heeft geen invloed op de bodemkwaliteit, omdat de turbines op de (versterkte) dijk worden gesitueerd die bestaat uit 'schone' grond.

i. Archeologie

Uit de archeologische verwachtingskaart blijkt dat de Oostpolderdijk is aangemerkt als een gebied met een lage archeologische verwachtingswaarde. Verder zijn geen bekende archeologische

vindplaatsen in de buurt van de Oostpolderdijk aanwezig. Hierdoor worden geen belangrijk nadelige effecten voor wat betreft archeologie verwacht.

IV. De samenhang met andere activiteiten ter plaatse (cumulatie).

In Eemshaven en de omgeving zijn meerdere windparken aangewezen. Het Windpark Oostpolderdijk is er één van. Andere windprojecten in de omgeving zijn o.a. de plaatsing van een windturbine aan de zuidzijde van de Oostpolderdijk (Hoving), de plaatsing van windturbines op industrieterrein Zuidoost in Eemshaven en de plaatsing van windturbines in Oostpolder.

V. Conclusie

Op basis van de informatie die is verstrekt in de vorm van de aanmeldingsnotitie voor de m.e.r.-beoordeling blijkt dat de voorgenomen activiteit geen dusdanig belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal kunnen hebben dat het opstellen van een MER noodzakelijk is. Aan de omgevingsvergunning zullen voorschriften worden verbonden ter bescherming van het milieu.

BESLISSING:

Gelet op het voorgaande en de op 10 maart 2017 ontvangen aanmeldingsnotitie, besluiten wij op grond van artikel 7.2 onder 4. van de Wet milieubeheer dat de voorgenomen oprichting van een windpark bestaande uit drie windturbines op de Oostpolderdijk geen milieueffectrapport (MER) behoeft te worden opgesteld.

Tot slot

Ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten in de m.e.r.-beoordeling stellen wij vast dat het op de weg van het waterschap Noorderzijvest ligt om daarover een aanvaarbaarheidsoordeel te geven, omdat het waterhuiskundige aspect onze verantwoordelijkheid overstijgt.

Waterschap Noorderzijvest heeft de aanmeldingsnotitie beoordeeld en komt tot de slotsom dat in de m.e.r.-beoordeling een gedegen onderzoek is gedaan naar de potentiële gevolgen en risico's voor de watergerelateerde effecten, die samenhangen met of voortvloeien uit de aanleg en het gebruik van de windturbines bij de Oostpolderdijk. Daar waar nodig zullen de in het rapport beschreven compenserende maatregelen op het terrein van waterveiligheid en watersystemen een doorvertaling krijgen in de aan de watervergunning te verbinden voorschriften. Het oordeel van Waterschap Noorderzijvest is als bijlage bijgevoegd.

Groningen, 23 mei 2017.

Gedeputeerde Staten voornoemd:

, voorzitter.

, secretaris.